Tapınakçılar Siyonistler ve Masonlar – Birinci Kitap

Bölüm 12

Önceki Bölüm : İsa'nın Yoksul Askerleri

Yıkılan Tapınaklar

Tapınak Şövalyeleri'nin tarihçesinde, özellikle kuruluş yılları ile bağlantılı olarak pek gizli tutulmuş birtakım sırların bulunduğundan kuşku yok gibidir.

Bu şövalyelere ilişkin anlatılmış olanlar, söz konusu sırları açıklamaktan çok, onların korunmasını sağlamak üzere serilmiş kalın bir örtünün üzerindeki süsler gibi bir izlenim vermektedir.

Örtünün altında ne olduğu görülemediği için, bu konuda her ne anlatılmış ve yazılmışsa onunla yetinmek zorunda kalınmıştır.

Üstelik bunların "doğru" olduğu kabul edilmiştir.

Ne yazık ki bu bağlamda yapabileceğimiz başka bir şey yok!... Sadece çok sonraki yıllarda bulunmuş birtakım belgeler üzerine daha yakın tarihli yazıları inceleyip, bunların içinden birtakım ek bilgi kırpıntıları toplama, sonra da topladıklarımızı özetleme çabası gösterebiliriz, o kadar.

* * *

Bu şövalyelerle bağlantılı tarihsel bilgilerin hangi kaynaklara dayanarak yazıldığına şöyle bir bakılırsa, bunların pek sınırlı kaldığı görülür.

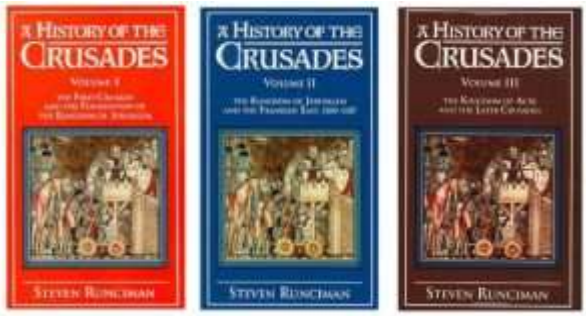
En derli toplu bilgiyi, 1175-1185 yılları arasında **Guillaume de Tyre** adlı bir tarihçi vermiş. [Türkçede adı, Surlu Giyom olarak da geçer.]

12. yüzyılda, Batı dünyasında doğru dürüst bir tarihçi olmadığı biliniyor. Bu dönemde sadece tarih yazmanları yani vakanüvisler var. Daha önce de değinmiştik; tarih yazmanlarının görevi, bulundukları yerdeki olayları günü gününe not etmektir; bunları başkalarının tuttuğu notlarla da birleştirip bir "tarih" yazmazlar. Bunu yapmak tarihçilerin işidir.

Dolayısıyla, Guillaume de Tyre'in derleyerek yazdıkları, doğru dürüst başka bir kaynak olmadığı için sonraki tarihçilerce çok değerli tutulmuştur. Ancak aslında onun da bir tarihçi olmadığını, Sur kentinin başpiskoposu yani bir din adamı olduğunu da bilmemiz gerekir.

Dolayısıyla yazdıklarına değer verilmesi, bunlara ilişin "Acaba ne denli doğru?" kuşkusunu kaldırmamıştır. Bir diğer deyişle, Guillaume de Tyre'in Tapınak Şövalyeleri'ne ilişkin yazmış olduklarına *"kesin gerçek"* denilemez.

Nitekim 20. yüzyılın dünya çapında ünlü tarihçilerinden olan Sir Steven Runciman, **"Haçlı Seferleri Tarihi"** adı altında, bu kitabın önemli kaynaklarından biri olan, Türkçeye de çevrilmiş olan ünlü yapıtında; Guillaume de Tyre'in yazdıklarından da hayli yararlanmış olduğunu belirtmiş, ancak bu kaynakta yer yer yanlışlıkların ve eksikliklerin bulunabileceğini eklemekten kendini alamamıştır.

Acaba o yıllarda Kudüs'te bir tarih yazmanı yok muydu?

Hiç olmaz mı!... Elbette vardı. Nitekim az sonra onlardan birinin adını bile vereceğiz. Fakat bu konuda yazdığı notlar bulunamamış.

*** * ***

Çoğu yerde, Tapınak Şövalyelerinin üstlendiği görev şöyle belirtilir: "Avrupa'dan Kudüs'e uzanan ulaşım yollarında güvenliği sağlamak ve hacca çıkan Hıristiyanları korumak."

Ancak bu görev ya da amacın bu şövalyelerin tarihteki hangi dönemi için geçerli olduğu sorgulanabilir.

Tapınak Şövalyeleri, -önceleri bu adı taşımakta olmasalar da- 1118 yılında Kudüs'e geldiklerinde, Kral 1. Baudouin'e öyle demiş oldukları için gerçek amaçlarının baştan beri böyle olduğuna inanılabilir mi?

Kimileri buna «Kesinlikle hayır!» diyerek karşı çıkıyor.

«O zaman amaçları neydi?» diye sorulduğunda; bunun iki bin yıldan önceki bir tarihte Siyon Tepesi'nde ya da varsayımsal Süleyman Tapınağı'nın Moriah Dağı'ndaki yıkıntılar altında saklı bulunan bir şeyi bulup çıkarmak olduğu söyleniyor.

Buradaki çelişkiye daha önce değinmiştik: Siyon Tepesi ile Moriah Dağı birbirine karıştırılıyor.

Bundan sonrası için en doğrusu şöyle bir kabulde bulunmak: M.Ö. 10. yüzyılda Kudüs'te, sonradan "Süleyman Tapınağı" olarak anılmış bir tapınak yapılmıştı ve bu tapınağın yapılmış olduğu yere -yanlış da olsa- Siyon Tepesi deniliyor; sözü edilen yer orası.

Kudüs'teki Tapınaklar

M.Ö. 10. yüzyıl ortalarında Hz. Süleyman'ın Kudüs'te yaptırmış olduğu tapınak ile bağlantılı olmak üzere, Tevrat'ta uzun anlatımlar vardır.

Masonlukta da bu konu üzerinde özenle durulur ama Tevrat'ta anlatılanlar ile Masonlukta öykülenenler birbiriyle tam bir uyum içinde değildir.

Kendilerine önceleri "İsa'nın Yoksul Askerleri" adını takmış olan Tapınak Şövalyeleri buraya ilk kez geldiğinde, Süleyman Tapınağı'nın yapılmış olduğu söylenen tepenin üzerinde eski bir Roma bazilikasının arta kalmış yıkıntıları ile 19 yıl önce Godfrey de Bouillon'un yaptırmış olduğu ve sonradan kapatılıp terk edilmiş bir küçük manastır binasından başka bir şey yoktu.

M.Ö. 586 yılında Babil Kralı Nabukadnezar'ın Başkomutan Nabuzardan yönetimindeki ordusu Kudüs'ü işgal ettiğinde, tüm kent ile birlikte Süleyman Tapınağı'nı da yakıp yıkmıştı. İsrailllilerin çoğunu tutsak etmiş, zincire vurup Babil'e götürmüşlerdi.

50 yıl kadar sonra, Pers İmparatoru Keyhüsrev Babil'i ele geçirdiğinde, İsrailllilere özgürlüklerini bağışlamış, ana yurtlarına dönmelerine izin vermişti. [Bu pers imparatorunun adı Kurus" ya da "Cyrus" olarak da geçer.]

Özgürlükleri bağışlanan İsrailllilerden bir bölümü, söylendiğine göre Prens Zorobabel'in önderliğinde ana yurtlarına dönmüştü.

Kudüs'e dönen İsrailliler, orada, aynı yerde bir tapınak daha inşa etmişti. **"İkinci Tapınak"** olarak anılan bu binanın yapımı M.Ö. 516 yılında sona ermişti.

Ancak bu bir Yahudi sinagogu olarak değil, "tüm din ve inançlardan olanlara açık evrensel bir tapınak" niteliği taşımak üzere tasarımlanıp yapılmıştı. Bundan ötürü sonraları kullanılmaz olmuş, terk edildiği için bakımsız kalarak hayli yıpranmıştı.

Kudüs'ü ikide birde yağmalayanlar, değerli hatta kendilerine göre işe yarar her ne buldularsa toplayıp götürmüştü. Bu kadarla kalmayıp, tüm binaları yıkmıştı. Üstelik buraya her kim geldiyse tapınağın bulunduğu yerde hazine aradığından, o tepe üst üste birkaç kez hercümerç edilmişti.

M.Ö. 1. yüzyılın ikinci yarısında, İsraillilerin ünlü kralı Herod, Kudüs'te üçüncü büyük tapınağın yapımını başlatmıştı. Bu inşaat hayli uzun zaman aldı. Öyle ki, Kral Herod öldükten 60 yıl kadar sonra ancak bitirilebildi ama tarihte hep onun adıyla anılması sürdürüldü.

Yahudilerin Kral Herod'a niçin bu kadar çok önem vermiş olduğu da çözülemeyen bir bilmecedir. Fakat bu önemsemenin sahiplerinin gerçekten Yahudiler mi yoksa aslında Romalılar mı olduğu da sorguya değer. Çünkü her ne kadar Herod İsraillilerin kralı gibi görünmüş ya da gösterilmişse de aslında değildir. Yahudi bile değildir. Romalıların adamıdır. Kendini Yahudi toplumuna kabul ettirebilmek için bir Makabi prensesi ile evlenmiş, yeterince güçlendiğine güven getirdiğinde karısını ve karısının kardeşlerini öldürtmüştür. Bir de bunun üzerine salt dünyevi bir kral olmakla kalmayıp toplumun ruhani lideri olmaya da kalkışınca, krallığı döneminde Yahudi toplumunda yozlaşmalar alıp yürümüştür.

Durum böyle olunca, Kudüs'teki üçüncü tapınağın hangi amaçla yapılmış olabileceği de sorgulanabilir. Nitekim Yahudiler, kendi inançları bakımından bu tapınaktan söz edilmesinden pek hoşlanmaz.

Böylece, Kudüs'ün kuzeyinde, Ölü Deniz yakınında, Galile bölgesinde yerleşmiş olan Nazarenlerin tutum ve davranışlarının Yahudilerce niçin hiç de hoş karşılanmadığı daha kolay anlaşılır.

Aslında konu Yahudilerin kendi içlerinde bir bölünme değildir. Romalılara boyun eğip onların uydusu olmayı kabullenenler ile buna karşı çıkıp direniş gösteren hatta Romalıları yurtlarından kovmak isteyenler arasındaki çekişmedir.

Arimatealı Yusuf, Lazarus ve dolayısıyla İsa'nın da aralarında olduğu bu direnişçiler, tarihte **"Zelotlar"** olarak da anılmıştır.

*** * ***

Kudüs'teki üçüncü tapınak öncekilere oranla pek kısa bir süre için ayakta kalabildi. Daha önce de değinmiş olduğumuz üzere; 70 yılında, İsrailliler Roma'ya baş kaldırınca, İmparator Vespasianus'un oğlu Titus Kudüs'ü hallaç pamuğuna çevirdi; taş üstünde taş bıraktırmadı. Herod Tapınağı'ndan da geriye kala kala birkaç parça yıkıntı kaldı.

Bilindiği kadarıyla; Herod Tapınağı'nın yeri öncekiler gibi Siyon (ya da Moriah) Tepesi üzerinde değil, kent merkezine daha yakın bir konumdaydı. Bugün Kudüs'te Yahudilerin **"Ağlama Duvarı"** adıyla andığı ve Süleyman Tapınağı'ndan kalma olduğuna inandığı eski ve yüksek bir duvarın, aslında yapımı Kral Herod tarafından başlatılmış üçüncü tapınağın dış surunun bir parçası olduğu söylenir.

Böyle olunca ortaya bir başka seçenek çıkıyor. Belki de bu üç tapınaktan ilk ikisi doğrudan Siyon Tepesi üzerinde yapılmış, üçüncüsü bugün "Tapınak Tepesi" olarak da anılan Moriah Dağı üzerine kurulmuştu. Bu bağlamda masonlar bir yanlış kanıya kapıldı; önceki tapınakların da orada yapılmış olduğun varsayarak, asıl ilgi alanları olan Süleyman Tapınağı'nın yerini Moriah Dağı olarak benimsediler.

Aslında masonların bu benimseyişi pek önemli sayılmayabilir çünkü ritüellerinde anlatılan öyküler, tarihsel gerçek olup olmadığına bakılması gerekmeyen alegorilerdir.

Bu öykülerin esin kaynakları olduğu sanılan kitaplar ise, tarihsel bilgi veren çalışmalar değil, birer edebi yapıt niteliğindedir.

[Sözü edilen kitaplar öncelikle şunlar: Francis Bacon, **"Nova Atlantis" ;** John Bunyan, **"King Solomon's Temple Spiritualised"**]

*** * ***

Demek oluyor ki, Kudüs'te milattan önce yaklaşık bin yıllık bir dönem içinde hemen aynı yerde ve üst üste üç büyük tapınak yapılmış.

Ancak bazı kaynaklarda toplam iki tapınaktan söz ediliyor. Bu durumda hangisinin ilk tapınak olduğu belli değil. Süleyman Tapınağı ile Zorobabel'in yaptırdığı ve M.Ö. 516 yılında bittiği söylenen iki tapınak mı özdeş sayılıyor, yoksa Süleyman Tapınağı ayrı ve özgün, sonrakiler mi özdeş?

Bu konuda kesin bir karara varmak olanaklı değil. Kimisi bir seçeneği benimsiyor kimisi ötekini.

Siyon Tepesi sorunu ise elbette devam ediyor. Daha öncesinden gelen bir bilgi üzerine 12. yüzyıl başlarında burada çok değerli bir şeyin saklanmış olduğuna ilişkin varsayımlar, kuşkusuz doğru.

Öyle olmasaydı, 1118 yılında Kudüs'e gelen o dokuz şövalye niçin Kraldan ille de birtakım yıkıntıların yer aldığı Siyon Tepesi'ni istesin? Üstelik Godfrey de Bouillon'un da oraya kurulduğunu hatırlayalım. Bu ikisi aynı olay aslında; farklı şeyler değil.

Bir başka açıdan bakıldığında; bunların hiçbiri pek o kadar önemli değil. Asıl önemli olan şu: **Bunlara çok önem vermiş olan kişiler ve topluluklar, tarihin akış yönünü etkileyerek büyük değişiklikler yaratmış.**

Fulk de Chartres

Kendilerine kısaca "İsa'nın Yoksul Askerleri" adını takmış olan dokuz şövalye Kudüs'teyken, Kralın sarayında görevli olarak Fulk de Chartres adlı bir tarih yazmanı (vakanüvis) vardı.

Fakat bu kişi, tuttuğu notlarda, 1118 yılında Kudüs'e gelen o dokuz şövalyeden hiç söz etmemiş.

Bu konuda hiçbir belge olmayışı, tüm tarihçileri şaşkınlığa düşürüyor.

Öyle ki, günümüzün tarihçileri arasında, bu dokuz şövalyenin o tarihlerde Kudüs'teki varlığından kuşkuya düşen bile var.

Yanlış anlaşılmasın… Fulk de Chartres adlı bu yazmanın o tarihlerde tutmuş olduğu notlar günümüze kadar gelmiş.

Ancak şu şövalyeler hakkında tek bir sözcük bile yok.

Tapınak Şövalyeleri ile aynı tarihte orada bulunan Aziz Yahya Şövalyeleri'ni birbirine karıştırıp, bunların ikisini özdeş tuttuğunu düşünenler var. [Aziz Yahya Şövalyelerine Fransızcada "Chevaliers de Saint-Jean" İngilizcede "Knights of St. John", Almancada "Johannisritter" denir. Türkçede Fransızcadan dönüştürme olarak "Sen Jan Şövalyeleri" teriminin kullanıldığı da görülebilir.]

Gerçi sonraları bu iki örgüt arasında hayli yakın ilişkiler kurulmuş ama bu görüş tutarsız... Acemi bir tarih yazmanı bile böyle bir yanlışlık yapmış olamaz. Kaldı ki, Fulk de Chartres o tarihte 60 yaşına merdiven dayamıştı. İşinde deneyimliydi. Bu olayı atlamış, iki örgütü birbirine karıştırmış olamaz.

*** * ***

Aziz Yahya Şövalyeleri, daha Hıristiyanlar Kudüs'ü ele geçirmeden önce, 1048 yılında kurulmuş bir tarikatın üyeleridir.

Tarihte "Aziz Yahya" adını taşımış birçok örgüt olduğu için, hangisinden söz edildiğini belirtmiş olmak amacıyla yer yer adlarının başına "Kudüs" sözcüğünün ilgili dildeki karşılığı eklenmiştir. (Bu Aziz Yahya, İsa'yı vaftiz eden değil, İsa'nın havarîlerinden, İncil yazarı olandır.)

Kudüs Aziz Yahya Şövalyeleri çoğu yerde **"Hastaneciler"** olarak anılır. Böylece asal amaçları da vurgulanmış olur. [Fransızcada "Les Hôpitalers", İngilizcede "Hospitaliers", Almancada "Hospitalorden" olarak geçer. Dilimizde yer yer Fransızcadan dönüştürme olarak "Hospitaliyeler" dendiği de görülebilir.]

Hastaneciler, daha önce dağınık olan örgütlerini, 11. yüzyıl ortalarında düzenli bir biçime sokmuştu. Önceleri sadece Kudüs'e hac için giderken yolda yaralanan ya da hastalananların bakımını sağlamayı öngörürken, sonradan haçlı seferlerine katılan askerlerin tedavisini üstlenmiş, çok daha sonra tüm hasta ya da bakıma gereksinme duyan yoksul ve düşkün kimselere yardım eli uzatmaya girişmişlerdi.

Ancak Hastanecilerin sadece doktor ve hasta bakıcı gibi kimselerden oluştuğunu düşünmek de yanlış olur. Asıl adlarının gereği olarak, Bu tarikatta şövalye ve askerlerin bulunduğu da göz önünde tutulmalıdır. Tapınakçılar gibi onlar da zaman zaman savaşa katılmışlardır.

Tarihçi Guillaume de Tyre, Hastaneciler'den ve Tapınak Şövalyeleri'nden ayrı ayrı söz etmiş… Hastaneciler'i anlatırken kullandığı kaynaklar arasında, başka tarih yazmanlarının belirttiklerinin yanı sıra Fulk de Chartres tarafından tutulmuş notlar da var. Tapınak Şövalyeleri'ni anlatırken ise onun adı yok.

Dönüp dolaşıp aynı noktaya geliyoruz:

Nasıl olur da Fulk de Chartres bu dokuz şövalyeyi tanıyıp bilmez?... Böyle bir şey olamaz!

Hani diyelim ki Tapınak Şövalyeleri'nin sonradan yapıp ettikleri gizli saklı işler ve aslında ne yaptıkları da bilinmiyor… O durumda, hiç olmazsa Kudüs'te geçirdikleri ilk birkaç ay boyunca yani Siyon Tepesi'ne çekilmeden önce ne yapıp ettiklerini bilmesi, yazmış olması gerekir.

Üstelik Hugues de Payen, birkaç kez Kral 1. Baudouin, sonra 2. Baudouin ile görüşmüş. Fulk de Chartres, her iki kralın onlardan çok daha önemsiz kişilerle yapmış olduğu görüşmelere değinmiş ama tuttuğu notların hiçbirinde Hugues de Payen'in adı yok.

Acaba neden?

Ona özellikle bu konuda hiçbir şey yazmaması söylenmiş olabilir mi?

Aslında yazmasına yazmış da, tuttuğu notlar sonradan birilerince ortadan kaldırılmış olmasın!

Yoksa aslında Fulk de Chartres tarafından tutulmuş notlar varmış da, bunlar tarihçi Guillaume de Tyre tarafından derlenip toparlanırken mi değişikliğe uğratılıp bu şövalyelerin adları silinmiş?

İsim yanlışlığı yapılmış olabilir mi?

Yoksa o notlar daha tarihçilerin eline geçmeden değişime uğratılarak yeni baştan mı düzenletilmiş?

Bu gibi soruların hiçbirinin yanıtı verilemiyor.

Bir de şöyle düşünenler var:

"Acaba kendilerine önce İsa'nın Yoksul Askerleri adını takmış olan bu dokuz şövalyenin Kudüs'te geçirdiği söylenen yılları tümüyle hayal ürünü mü? Sonradan, yaklaşık on yıldan beri orada varmış gibi gösterilmiş olamazlar mı?"

İşte bu soruyu kesin bir tarzda *«Hayır!»* diyerek yanıtlamak olanaksız.

Tapınak Şövalyeleri gerçi sonradan ortaya çıkmış ama sanki on yıldan beri Kudüs'te var olduklarına ilişkin bir geçmiş uydurulmuş olabilir. Bu olmayacak şey değil. Tarihte birçok benzeri var.

Buna karşın, gelin biz gene de çoğu kaynakçada yazılı olduğu üzere şu dokuz şövalyenin Kudüs'e 1118 yılında gelip, Tapınak Şövalyeleri Tarikatı'nın temelinin attıklarını kabul edelim. [Ortaçağ ile bağlantılı tarihlerde yer yer bir ileri ya da bir geri yanılgı söz konusu olabilir. Bu durum özellikle yılın ilk iki ayı için geçerlidir. Nedeni de, bir zamanlar takvim yılının Mart ayında başlatılmış olmasıdır. Kimisi tarihi o günkü takvime, kimisi günümüzün takvimine göre vermekte ama hangisi olduğunu belirtmemektedir.]

Kuşkular - Sorular

Tapınak Şövalyelerinin ilk yıllarıyla bağlantılı soru işaretlerinin ardı arkası kesilmez.

Konuyu biraz daha deşecek olursak, şunlar da dikkatimizi çeker:

Avrupa'dan Kudüs'e uzanan yollar boyunca güvenli bir ulaşım sağlayıp, Hıristiyan hacıları korumayı amaç edindiklerini ileri sürdüklerine göre; bunun için ne yapmışlar?... Yolları nasıl tutmuşlar?

Tüm yolları sadece dokuz kişi koruyabilir mi?... Nasıl olmuş da böyle bir iddiada bulunabilmişler?

Hani Kral 1. Baudouin bu konuda bir duraksama gösterince, bu amaçla bir özel sistem kuracaklarını söylemişler ya!... Öyle bir şey yapmışlar mı? Yapmışlarsa, ne yapmışlar?

Kudüs'e gelişlerindeki asıl amaçları bu olsaydı, örgütlerini bir an önce genişletmeleri hatta bir de saldırıya uğrama tehlikesi varsa neredeyse bir ordu kurmaları gerekmez miydi?

Yoksa "yolları tutup korumak" derken, bununla sadece Akdeniz'de Kudüs'e en yakın liman olan Hayfa'dan oraya kadar olan yoldan mı söz ediyorlardı?... Bunu bile sadece dokuz kişi koruyabilir miydi?

Hacıları kime karşı korumuşlar ya da korumayı öngörmüşler?

Kudüs'ü geri alabilmek için ara sıra saldıran Müslümanlar ile herhangi bir çatışmaya girişmişler mi?

Bu soruların yanıtı yok.

Gerçi çok sonraları Hıristiyan hacı adayları ve hacılar için bir tür maddi güvenlik sistemi kurduklarını biliyoruz ama o çok sonraları. Önceden tasarlanmış olduğu söylenemez. Hugues de Payen'in gelecekteki bir uygulamayı bilmesi olanaksız. (Sırası geldiğinde anlatacağız.)

*** * ***

Tarihçi Guillaume de Tyre, bu şövalyelerin Kudüs'e yerleştikten sonraki ilk dokuz yıl boyunca aralarına hiç kimseyi almadıklarını yazmış.

Birtakım başka kaynaklarda, birkaç kişiyi aldıkları, bunlardan birinin de **Champagne Kontu Hugues** olduğu belirtiliyor.

O tarihteki Champagne Kontu, Hugues de Payen'in patronu değil miydi?... Nasıl olur da onun buyruğu altına girer?

Bunun iki açıklaması var:

Birincisi: Kont Hugues de Champagne ile vasalı Hugues de Payen kuzen oldukları için, daha başından beri bu işin içinde birlikteydiler. Champagne Kontu bir politik kimlik taşımakta olduğu için, kuracakları bu örgütün başına Hugues de Payen'in geçmesini daha uygun bulmuşlardı. Bu ikisi öyle önemli bir amaç benimsemişlerdi ki, Champagne Kontu gönül rızasıyla vasalı Hugues de Payen'in buyruğu altına girmişti.

İkincisi: Bu örgütün başında zaten perde arkasında hep Champagne Kontu vardı. Hugues de Payen ise örgütü görünüşte yönetiyordu. Biri Fransa, diğeri Kudüs ayağını tutuyordu.

Zaten Champagne Kontu Hugues gündeme girince, bu işin içinde başından beri yer aldığı anlaşılıyor.

Daha önce Kudüs'e gittiği ve orada uzunca bir süre kaldıktan sonra 1108 yılında döndüğü de söyleniyor.

1108?

"Siyon" başlığı altındaki bölümde, 1108 yılındaki hangi olaylara değinmiş olduğumuzu şöyle bir anımsayalım:

- Pierre l'Ermite Kudüs'ü apansız terk etmişti.

- Orval Manastırı'ndaki Kalabriyalı keşişler ortalıktan yok oluvermişti.

Unutmayalım ki, bu çalışmada adı sık sık geçmiş olan Pierre l'Ermite daha önce Orval Manastırı'nın keşişlerinden biriydi.

Tam o tarihte olağanüstü bir hareketlilik ve birtakım olayların rastlantı sayılamayacak örtüşmesi var ama bunun nedenini anlamanın olanağı yok.

Bir şeyler tezgâhlanmış olduğu belli… İşin bir ucu Orval Manastırı'nda, öteki Kudüs'teki Siyon Tepesi'nde yapılmış manastırcıkta.

Kısa bir süre sonrasına bakarsak, şunlardan söz ediliyor:

- Champagne Kontu Hugues, 1114 yılında **"İsa'nın Şövalyeleri"** adı altında bir örgüt kurdu;

- O sıralarda Kudüs'e giden Hugues de Payen'e eşlik etti;

- Kudüs'ten döner dönmez, yeni bir manastır yapmaları için Clairvaux adlı yerdeki araziyi Sistersiyen Tarikatı'na bağışladı. **(Dikkat!... İşte bu çok önemli.)**

Bütün bunlar, sonradan Tapınak Şövalyeleri adını alacak olan İsa'nın Yoksul Askerleri'nin bir ayağının Kudüs'te iken diğerinin öteden beri Fransa'da Champagne bölgesinde olduğunu açıkça gösterir. (Champagne ile kuzeyinde yer alan Ardennes, Lorraine ile bitişiktir.)

Bu bilgiler edinilince, o şövalyelerin niçin Kudüs Krallığı'nın kurduğu askerî birlik ile hiçbir ilişkileri olmadığını da açıklama olanağı doğuyor.

Çünkü bu adamların adı şövalye… Aslında, şövalyelik bir yana dursun, askerlikle bile pek bir ilgileri yok. Niyetleri başka.

Bütün bunlar da komplo teorisi gibi bir sürü yorum…

Evet, doğru, yorum ama ne yaparsınız; başka çare yok.

Bu şövalyelerin çok daha sonraki yapıp etmelerine bakılacak olursa; az önce değinmiş olduğumuz üzere *"Kudüs'e bağlanan yolları ve hacıları korumak"* deyişiyle de aslında bambaşka bir şeyden, en azından farklı bir bakış açısıyla düşünülmesi gereken bir gelecekten söz ettikleri anlaşılıyor.

Nitekim Hugues de Payen, Kral 1. Baudouin ile ilk kez görüşürken ona böyle bir işin salt bilek gücüyle gerçekleştirilemeyeceğini, köklü düzenlemeler gerekeceğini söylemiş. Kudüs Kralı ise onun bu sözüyle ne demek istediğini anlamadığından, diplomatik ilişkilerden söz ettiğini sanmış, gülüp geçmiş; *"Şu adama bak! Bana diploması öğretecek!"* gibisinden…

Ancak, en can alıcı nitelik taşıyan soruyu, neden ille de Siyon Tepesi üzerine yerleşmek için diretmiş olduklarını, 1. Baudouin'e uyum göstermiş gibi davrandıktan sonra başa 2. Baudouin gelir gelmez hemen bu işin peşine koşmalarının gerekçesini hiç kimse açıklayamıyor.

Bunun için, en başından başlanması, Kudüs'e gitmekteki asıl amaçlarının anlaşılması, konunun yüzeysel olarak değil, birtakım bambaşka etkenler göz önünde tutularak incelenmesi gerekiyor.

Bu yapılsa bile öncekilere oranla daha doğru olduğuna güvenilebilecek bir sonuca varılamıyor.

Çünkü işin içine şöyle bir spekülasyon karışıyor:

“Demek ki, bu şövalyelerin asıl ilgi alanı Hıristiyan hacılar değil, Kudüs’teki tapınakların yıkıntılarının bulunduğu yer, orada bulunan ya da bulunduğunu sandıkları bir başka şeydi.”

Acaba bu açıklama, dediğimiz gibi sadece bir spekülasyon mu, yoksa işin doğrusu mu?

Bilinmiyor.

Kudüs’ün Hazineleri

Kudüs’te var olduğuna inanılmış bir hazine konusunda, -bunu bulduğu söylenen her kim olursa olsun- Süleyman Tapınağı’na, Siyon Tepesi’ne hatta sadece Kudüs kentine bağlı kalındığı sürece iş çıkmaza girer.

Görüyoruz ki, tarihte bu kenti her eline geçiren ortalığı darmadağın etmiş. Yakıp yıktığı tüm binaların temellerini de iyice kazmış. Her ne bulduysa alıp götürmüş.

Bu nedenle, aradan yüzyıllar geçtikten sonra Tapınak Şövalyelerine ne kalmış olabileceği sorusu yanıtlanamıyor.

Oysa konunun coğrafî kapsamı biraz daha genişletilse yani Kudüs’ün biraz dışına çıkılsa, belki farklı bir yoruma varma olanağı doğabilir.

1947 yılından başlayarak Kumran’da yapılan arkeolojik araştırmalarda, buradaki birçok doğal mağarada birtakım yazıtlar ele geçti.

[Kumran, Kudüs yakınlarında, Ölü Deniz’in kuzey batısındaki dağlık bölgede yer alan eski bir yerleşim alanı… Essenler özellikle bu bölgeye yerleşmişti.]

Bu bulgunun başlangıcı da hayli ilginç:

“Bir Bedevî çobanı, Ölü Deniz’in kıyılarında otlattığı keçilerden biri sürüden ayrılıp kayalıklara tırmanarak bir mağaraya girince; onu oradan zorlayarak çıkarmanın pek güç bir iş olacağını bildiğinden, korkutmak için mağaranın içine bir taş attı.

Atılan bu taşın sesinin kayalarda yankılanması gerekirdi. Öyle olmadı.

Çoban, bir parçalanma sesi duymuştu.

Orada ne olup bittiğini merak etti. Yukarıya tırmandı. Bir meşale yakarak mağaraya girdi.

Atmış olduğu taşla mağarada bulunan ve çok eskiden kalma bir toprak küpü kırmış olduğunu gördü.

Küp kırılınca içindekilerden bir bölümü yere dökülmüştü.

Ne olduklarına baktı... Bir hazine mi keşfetmişti acaba?

Hayır!... Burada hazine falan yoktu.

Kente gidip, gördüklerini bu konuyla ilgili olabilecek kişilere bildirdi.

Onlar da ilgilendi; gelip baktılar.

Ondan sonra da bu iş çığırından çıktı."

Kırılmış olan o eski küpte, ilaçlanmış olmasına karşın artık çoktan çürümeye yüz tutmuş birtakım bezlere sarılmış olarak, üstlerinde birtakım yazılar yer alan belgeler bulunduğu anlaşıldı. Bunların çoğu papirüs benzeri bir kağıt üzerine, bazısı ise deri ya da bir bakır levhaya yazılmıştı.

Hani *"Bir deli bir gün bir kuyuya bir taş atmış. Sonra kırk akıllı kırk gün uğraşmış ama taşı çıkaramamış."* denir ya... İşte ona benzer bir durum doğdu.

Üstelik o çevrede bunun gibi daha birçok mağara, bunlardan birçoğunun içinde yaklaşık iki bin yıldan beri keşfedilmeyi bekleyen sayısız belge ve diğer birtakım kalıntılar bulundu.

Elbette atılan taş çıkarılamadı mı yoksa çıkarılması mı istenmedi, o da bir başka sorgulama konusudur. Çünkü burada bulunmuş olan belgelerden pek sınırlı bir boyutta söz edildi. Hani "olabildiğince söz edilmesinden kaçınıldı" demek belki çok daha doğru olur.

Burada keşfedilmiş olan kalıntılardan birçoğu, tarihsel ve arkeolojik bir değer taşımaktan çok, özellikle koleksiyoncular açısından önemli birer "antika" niteliği taşıyordu.

Öyle olduğu söylendi.

Bu antikalar, (!) Batı dünyasında kendilerine geniş bir meraklı pazarı buldu. 1954 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin "Wall Street Journal" adlı ünlü piyasa ve borsa dergisinde şöyle bir ilan bile çıktı:

"Satılık dört adet Ölü Deniz yazıtı... Meraklısına kelepir."

*** * ***

Kumran'da yapılan araştırmaların açıklanmış ya da gizli tutulamadığı için açığa çıkmış olan sonuçlarından sadece biri üzerinde duralım: 1952 yılında bulunmuş olan bir bakır levha.

Yapılan bilimsel deney ve hesaplara göre, bu bakır levha büyük olasılıkla M.Ö. 1. yüzyıldan kalma… Essenler ile bağlantılı olduğu saptanan diğer bazı bulguların arasında yer alıyormuş.

Bu levhada, Kudüs ve dolaylarında kurulmuş 64 ayrı saklama noktası belirtilmiş. Bu noktalarda gizlenmiş olan hazinelerin hesabı gösterilmiş.

Buna göre, eski ağırlık ölçülerinin günümüzdeki karşılığı uyarınca toplam 65 ton gümüş ile 26 ton altın saklanmış olduğu belirlendi.

Ancak bunun çıkarılması, böyle bir sonuca varılması öyle dosdoğru, kolay bir iş değildi. Bakır levhanın üzerinde ne yazılı olduğunu belirleyebilmek için, konunun uzmanlarının hayli uğraşması gerekti.

Sonra sıra bu bilgilerin ne denli doğru olabileceği üzerinde yoğun bilimsel tartışmalar yapılmasına geldi.

Bu da yıllarca sürdü.

Uzmanların uyuşmaya varabildikleri tek nokta şu oldu:

"Bir bakır levha üzerine masal yazılmaz."

Demek ki o çevrede bir yerlerde gizlenmiş hazineler vardı.

Bu bakır levhanın üzerinde belirtilen yerlerin nereleri olduğu çözümlenip oralarda yapılan araştırmalarda, adreslerin çoğunun doğru olduğu anlaşıldı ama "hazine" denilebilecek nitelikte hiçbir şey bulunamadı. Sadece, yüzyıllar önce buralara birilerinin uğramış olduğunu gösterir belirtilere rastlandı.

Dolayısıyla bu hazinelerin (gerçekten var idiyse) kimin tarafından bulunup götürülmüş olduğu da bir bilinmez olarak kaldı.

Bu hazineler bulunup götürülmüşse, demek ki ele geçirilmiş olan o bakır levhada verilen bilgilerin bir başka yerde kopyası da vardı. Birileri, bunlar bulunmadan önce o kopyayı bulmuştu.

Kimileri, sözü edilen bu hazineleri bulup götürmüş olabilecek o "birileri" arasına Tapınak Şövalyeleri'ni de yerleştirir.

Ancak bu bağlamda başka türlü düşünenler de var.

Şayet Tapınak Şövalyeleri Kumran'da yakın geçmişte keşfedilmiş olan bu bilgileri bir başka kaynaktan ve bu ayrıntıda öğrenip Kudüs'e hazine avcılığı için gitmişse; o zaman kente kapanıp kalmamış, daha çok dışarıda araştırmalar yaparak çalışmış olmaları gerekirdi. Siyon Tepesi üzerine yerleşmek için diretmelerinin, üstelik çevrelerini koruma altına alışlarının bir anlamı kalmaz.

Zaten haklarında böyle bir bilgi de yok.

Ancak, eldeki verilere, özellikle Fulk de Chartres'ın onlarla bağlantılı hiçbir şey yazmamış olduğuna bakılacak olursa, aslında Kudüs'te geçirdikleri yılların şu ana kadar anlatmış olduğumuzdan çok farklı olması da göz ardı edilemeyecek bir olasılıktır.

Bu bağlamdaki yorumlardan biri, yine söylentilere, daha doğrusu bir varsayıma dayanır: Siyon Tepesi'nden Kudüs dışına, kentten görülemeyecek kadar uzağa uzanan bir gizli geçitten söz edilir. O 9 şövalyenin bu geçit yoluyla Kudüs'te kimsenin ruhu duymadan kente girip çıktıklarına değinilir.

İşin bir diğer ilginç yanı, Siyon Tepesi'nde daha doğrusu Süleyman Tapınağı'nın yapılmış olduğu yerin altında bulunan bu geçit ve dehlizlerden masonların ritüellerinde de söz edilmekte oluşudur.

Bunları Godfrey de Bouillon ile Pierre d'Ermite de biliyor muydu acaba?

Biliyor idiyseler, Kudüs'ü savaşarak ele geçirmek için niçin o kadar çok uğraştılar ki?... Gizli geçitten girip içeriden vurabilirlerdi.

Karşıt görüş: Biliyor idiyseler bile onu yapmazlardı. Hem belki öyle bir geçidin dışarıdaki ağzının nerede olduğunu bilmiyorlardı. İlk başta ona içeriden ulaşmak gerekiyordu. Kaldı ki, öyle bir durumda bu gizli bilgiyi herkes öğrenir, işin hiçbir gizliliği kalmazdı. Godfrey de Bouillon ile Pierre d'Ermite ellerindeki olanaklarla bunu başaramadı; Tapınak Şövalyeleri sırf bu amaçla ve daha donanımlı olarak geldi; çevrelerindekilerin çalışmalarını görememesi için gerekli önlemleri aldılar. Yıllarca uğraştılar ve sonra da bunun semeresini gördüler.

Kuşkusuz Kumran'da yapılmış kazı ve araştırmalarda bulunduğu açıklanmış olan tek şey bu bakır levha değil ama konumuz ile bağlantılı yanı bu kadar.

*** * ***

Siyon Tepesi'ne dönelim; daha doğrusu Kudüs'teki Tapınak Tepesi'ne.

19. yüzyılın ikinci yarısında yapılan araştırmalarda, bu tepenin altında derinlere doğru birtakım tüneller kazılmış olduğu belirlendi.

Bu tünellerin, önce açılıp sonra doldurulmuş olduğu anlaşıldı.

Bunlardan birinin yaklaşık 25 m boyunca dimdik derine doğru uzandığı, sonra yatay kollara ayrıldığı ortaya çıktı.

Bu tünellerin ilk kez ne zaman açıldığı ve son kez ne zaman doldurularak kapatıldığı saptanamadı.

Kimileri bunu da Tapınak Şövalyelerine bağlayarak şöyle der:

"Siyon Tepesi'nin altına ya da buradan ulaşılan bir yere çok daha eski tarihlerde tüneller açılarak bir şeyler gizlenmiş, sonra bunlar doldurulup kapatılmıştı. Bu yüzden Süleyman Tapınağı ile ondan sonraki tapınakları yakıp yıkanlar ve arada sırada Kudüs'ü işgal ederek yağmalayanlar, asıl hazineye ulaşamadı. Çünkü tüneller hakkında hiç bilgileri yoktu.

Şövalyeler ise bunu biliyordu. Bunu belki Pierre l'Ermite de biliyordu ama herkesin gözü önünde orada araştırma yapıp tünelin giriş ağzını bulamamıştı. Şövalyeler ise oraya yerleşip önce çevrelerini güvenceye aldı. Bundan sonra yıllarca uğraşıp tünellerin giriş ağzını buldular.

Yeniden kazarak ulaşmayı öngördükleri yere varmaya başardılar. Sonra yine doldurup kapatarak eskisi gibi bıraktılar.

Zaten Siyon Tepesi'nin çevresini bu nedenle yüksek duvarlarla çevirmiş, orada ne yaptıklarının kimse tarafından bilinmemesini sağlamışlardı."

Ancak, ne aradıklarına ya da vardıkları yerde aramakta oldukları şeyi bulup bulmadıklarına, bulmuşlarsa ne bulduklarına ilişkin hiçbir bilgi yok.

Yorum ararsanız çok ama doğru dürüst, kanıtlanabilecek bir bilgi yok.

Üstelik Siyon Tepesi ile "Tapınak Tepesi" olarak da anılan Moriah Dağı arasındaki tutarsızlık da giderilmiş değil. Hangisinden söz edilmekte olduğu anlaşılamıyor.

Galiba bu işin içinde bir başka iş var.

Belki de hiçbir şey yok ama var olması insanları heyecanlandırdığı, öylesi daha çok hoşlarına gittiği için, bir şeyler var gibi gösterilmesi daha ilgi çekici oluyor.

Sonraki Bölüm : Saint Bernard